

Цыфхэм Іэпүіэгъу афэхъух

Тызхэт ильясын ижъоныгъоқэ мазэ псыкынууным ыпкъ къикіыкіэ Кошхэблэ, Джэджэ, Шэуджэн, Красногвардейскэ районхэм ашыпсэухэрэм ашыщхэр гумекіыгъо хэфагъэх.

Ошхышоу къещхыгъэм тхамыкіагаа хээр къыздихыгъэх, цыфхэм алэжкыгъэ хатэхэм, губъохэм, зыышпсэухэрэ унэхэм, щагхэм псыр архыагъ. Чыпэ къин ифагъэхэм охьтэ кіэкын къыкіоц! Къумпыл Мурат залуугъэклагъ, ахэм къералыгъо іэпүіэгъу къаратынам илахышу хишыхыагъ.

Шыгуу къэдгээкыжын, Урысие Федерацием и Правительствэ и Тхаматэу Дмитрий Медведевымрэ республикэм ишаа Къумпыл Муратрэ псыкынууным тхамыкіагоу къыздихыгъэхэм ядэгээзжын епхыгъэ юфыгъохэм зэраторгыщыгъагъэхэр. Аш Дмитрий Медведевым къизэрэшигъа-

гъэмкэ, Адыгейим щыпсэухеу псыкынууным зэрар зэрихыгъэхэм іэпүіэгъу афэхъугъеним ехылтэгъэ унашьом кіэтхагъ. Документым куаччэ илэ зэрэхъугъэр, охтэ благъэм ахъ-

щэр республикэм къизэрээкіэхъаштыр УФ-м и Правительствэ и Тхаматэ игушии къыщхигъэшыгъ.

Къумпыл Мурат зэдэгушыи іэгъум къизэрэшиуагъэмкэ,

тхамыкіагоу зэрар зэрихыгъэ пэпчэ ахьщэу тэфэрэр іэклагъэхъашт, члэнагъэу ашыгъэр афигъэкүжыгъенир республикэм ишшхээтетхэм янеплэгъу рагъэкыщтэп.

Псыкынууным ыпкъ къикыкъэ уащыпсэужынэу щымытэу комиссием ылтытэльэ унэхэм ябисымхэм аратыщт псэуплэ сертификатхэм апэхъашт мылькум икъихгъэкын епхыгъэ Урысие Федерацием и Премьер-министрэ зэдэгушыи іэгъоу Къумпыл Мурат дыриягъэм къышигъагъ. Псэуплэ сертификатэу цыфхэм аратыщт пэхъашт ахьщэр федеральэ гупчэм охтэ кіэкын къыкіоц къытупщыгъ. Мы мафхэм мылькур цыфхэм аэклагъэхъажыщт.

ГОНЭЖЫКЬО Сэтэнай.

Лэужхэр зэзыпхырэ мэфэк!

Октябрьскэ революциеу дунаир зээзхьоқыгъэр зыщыгъагъэр мы мафхэм ильяси 100 хууцт. Аш фэгъэхыгъэу Адыгэ Республикаам Йофтхабзэхэр чьэпьюгъум икіэхым къыщегъэжьагъэу шэкіогъур екіыфэ щызэхашщтых. Ахэм ашыщхэм мышкыкіэлтыкіоу нэйуасэ шыуафэтэшы.

Республикэ ыкы район гээзхэм мы хуугъээ-шагъэм фэгъэхыгъэ тхыгъэхэр зэкіэлтыклоу къыхаутыщтых. Адыгэ къералыгъо университетым чьэпьюгъу мазэр имыкызэ студентхэм азыфагу социологие улчэн щыклоцт. Республикаам итхильдэжапіэхэм революциөр ильяси 100 зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ тхыль къэгъэлъэгъонхэр ашызэхашщтых. Селоу Красногвардейскэм культурэм и Гупчэ дэтым тематическе ыкы театрализованнэ къэгъэльгъонхэр «Потомки Великого Октября» ыцэу щыклоцтых. Шэуджэн районым Андырхье Хъусен имузееу щыэм чьэпьюгъум и 27-м һэнэ хуурае «Революциөр сикъудажэ итарих зэрэхтэйр» ыцэу щыклоагъ.

Къуаджэу Афысыпэ народнэ культурэм и Гупчэ дэтыми һэнэ хуурае чьэпьюгъум и 28-м щызэхашагъ. Ар афэгъэхыгъагъа революциөр къуаджэм зэхъокыныгъэу къифихыгъэхэм. Джэджэ районым и Гупчэ тхыльдэжапли «Урысиеу дэтым итарих. 1917-рэ ильяси революциөр щыгъагъэр» зыфиорэ шэжкэ урок щыклоагъ. Красногвардейскэм культурэм и Унэу дэтым литературнэ сыхатэу «1917-рэ ильяси и Октябрэ Урысиеу щыпсэурэ цыфхэм яшылакэ зэрэзэбли

рекіокыщт. Шэкіогъум и 6-м Мыекуапэ, Лениним ыцэ зыхырэ гупчэм къыщегъэжьагъэу къэлэ паркын нэс цыфхэр къырыкоцтых. Ар УФ-м и Коммунистическэ партие и Мыекъопэ къэлэ къутамэ зэхищт. А мэфэ дэдэм къэлэ паркын Коммунистическэ партием икъэлэ отделение концерт-митинг щызэхищт.

Культурэм иунэхэу Мыекуапэ, Бжыхъэкъоежым, Афысыпэ, Красногвардейскэм адэтхэм аш фэдэу цыф зэхахъэхэр, зэхэгүүшгээжъхэр ашыклоцтых.

Шэкіогъум и 7-м Мыекуапэ культурэм икъэлэ Унэу «Гигантам» Коммунистическэ партием и Адыгэ республике къутамэ и Комитет зэлукіэшхо

щызэхищт. Аш фэдэу шэкіогъум и 7-м Красноульскэ къоджэ тхыльдэжапли, къутырэу Гавердовскэм ыкы Ханскэм культурэм и Унэу адэтхэм «Блэкыгъэмрэ къэклощимрэ» зыфиорэ юфтыхабзэр ашыклоцт.

Мыекуопэ гимназиу N 22-м, Джэджэ районым заом щыфхыгъэхэм ацэлэ щагъэпсигъэ гупчэм, поселкэу Новэм игурит еджалпэу N 7-м ильясыбэкэ ѹзэктэлбэжэм лэужхэм афэкло тхыгъэр зэрыль капсулэр къащызетырахьщтых.

Культурэм и Тэххутэмъкье район Унэ шэкіогъум и 7-м революциөр ильяси 100 зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ зэхахъэ

щыклоцт. А мэфэ дэдэм культурэм и Унэу Щынджые дэтым «Гукъэкыжхэм япчыхъэзхахъэ» щызэхашщт. Аш юфшэнэм ыкы заом иветранхэр къырагъэблэгъэштых. Адыгэкалэ мемориальнэ комплексу «Теклоныгъэм исауягъэт» зыфиорэм дэжэ цыфхэр щызэрэугоцтых, къэгъагъэхэр кіэральхъаштых, нэүжым культурэм инароднэ Гупчэ концерт щыклоцт.

Искусствэм и Республика кіэлэцыкъу еджалпэу Лъецэрыкъо Кимэ ыцэ зыхырэм шэкіогъум и 7-м «Революциөм и образ музыкэм зэрэхтэйр» зыфиорэ концерт щызэхашщт. Шэкіогъум и 10-м станицэу Джаджэм дэт гурит еджалпэу N 1-м лэужхэм афэкло тхыгъэр зэрыль капсулэр къыщызэуацт. Шэкіогъум и 13-м искусствэхэм яреспубликэ коллежэу Тхабысымэ Умарэ ыцэлэ щытым революциөр ильяси 100 зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ концерт щыклоцт.

Шэкіогъум и 15-м гуманитар шэнэгъэхэм апыль Адыгэ Республика институтым революциөр ильяси 100 зэрэхъурэм фэгъэхыгъэу научнэ-практическе конференции щызэхашщт. Теуцожэ районымкэ Гобекъуае культурэм и Унэу дэтым шэкіогъум и 30-м театрализованнэ къэгъэльгъонэу «Революционеркэм и образ адыгэ тхаклохэм япроизведенхэм зэрэхтэйр» зыфиорэр щыклоцт. Аш фэдэу станицэу Дахъом, къутырэу Шелковниковым, селоу Красногвардейскэм культурэмкэ яунэхэм лекциөхэр, викторинэхэр ашызэхашщтых.

АДЫГЕИМ ЩЫХЪУРЭ-ЩЫШІЭРЭР

Сабыйхэр ыгъэгушуагъэх

КүләцІыкІу Йыгы-
піхэм ящагухэр Іахъ-
Іахъэ зэтеутыгъэх. А
Чыншэхэр куп пәпчъ
епхыгъэхэу зэригъэдэ-
хэштим пыльых.
КүләпІухэри зэнэ-
къоқъужхээз, хэти
зэрфэлъэкІу къеп-
хыгъэ Чыгу Іахъыр
егъякІарақІэ

Кээ кын хэтыгъэх. Гъучи Ia-
нэм тысыпIэхэр кыгъухэу
шагум къафыдаагъэуцо ашлон-
гъоу Мыекъопэ индустрималь-
нэ банкым ипащэу Лыунэе
Мурат лъэукулэ зыфагъэзагъ.
БэтемышIэу Мурат ар къафи-
гъэцэклагъ — Иэнэ кIэракIэр
зэпжэжыуљъэу ЫгыыпIэм къы-
дэуцуагъ.

«Шу зышіәрәм шу фы-
щыль» ело адыгэ гүштіәкжым.
Мурат ыпәкіл шур къиқіләу,
ильәкіл хахъоу, псасуныгъэ илә
бәрә щыләнәу фәльялох. Шу-
хъафтын цыкly зыфишыгъе-
хәр лъәшәу аш зәрәфәраз-
хәр гъәзетымкіл лъагъеләсы
ашлонгы.

Мэфэкл 1офтхъабзэхэр

Лъэпкъхэм языкыныгъэ и Мафэ фэгъэхьыгъэ мэфэкI Йофтхъабзэхэр къалэу Мыекъуапи, республикэм инэмыкI псэупIэхэми мы мэфэ благъэхэм ашызэрхьаштых.

Ахэм къадыхэлтыяташ э шэ-
клогъум и 1-м кіләеджакло-
хэм паспортхэр муниципаль-
нэ образованиеу «Къалэу Мые-
кьюапэ» иадминистраие ща-
ратыщых. Шэклогъум и 3-м
льэпкъхэм язэкъошныгъэ игъэ-
пүтэн фэйорышэшт урок шльхэ-
ихыгъэр я 34-рэ лицеим ѿзы-
зэхащэшт. Художественнэ гим-
настикэмкэ Адыгэ Республи-
кэм изэнэкъокбу Кобл Якъу-
бэ ыцлекэ щыт Унэшхом шэ-
клогъум и 4 — 5-м ѿыклошт.
Шэхэлэхэд Ахэм

Шэкюгъум и 4-м Адыгэ Республикаем ихэбзэ 1эшъхъэтетхэм, общественнэ движение-

**э и Мафэ фэгъэхыгъэ
алэу Мые��уапи, респуб-
лики мы мэфэ благъэхэм**

хэм ялъыклохэр, къалэу Мые-
куапэ иучреждениехэмрэ иор-
ганизацииехэмрэ ашылажъэхэ-
рэр, клэпэеджаклохэр, ныбжыы-
кликэхэр зэхэтхэу урамэу Крас-
нооктябрьскэм къырыклощтых.
Сыхатыр 11.00-м къэлэ пар-
кым къыщырагъэжъэнышъ,
льэпкъхэм я Зэкъошныгъэ
ипчэгу ахэр къынэсыштых.
Лъэпкъхэм языкыныгъэ и Ма-
фэ фэгъэхыгъэ митингыр сых-
атыр 11.30-м мыш щыкошт.
Аш ыуж мы чыпілэм концерт
къышатышт.

А мэфэ дэдэм Іэпэласэхэм
ялешлагъэхэм якъэгъэльэгъон

къэлэ паркым дэжь къышы-
зэуахышт. Цыифхэм ахэр ашэ-
фын, зэрашыихэрэ шыклем нэ-
луасэ зыфашиын альэкъишт.
Урысые тофтхъабзэу «Искусст-
вэхэм ячэш-2017-рэ» зыфило-
рэм хахьэу искуствэхэм яфе-
стиваль шэклогъум и 4 —
5-м культурэмкэ Унэу «Гиган-
тым» щыкошт. Аш къыдыхэ-
льытагъэу клэлэццыкү художест-
веннэ еджаплэм екуалэхэрэм
ялешлагъэхэм якъэгъэльэгъон
мыш къыщыззэуахышт. Адыге-
им иусаклохэмрэ итхаклохэмрэ
щаукиштых. Лъэпкъ культу-
рэхэм афэгъэхыгъэ студент
фестивалэу «Тэ тызэкъот»
зыфиорэр шэклогъум и 7-м
къышегъэжъагъэу и 16-м нэс
Мыеկъопэ къэралыгъо техно-
логическэ университетым щы-
кошт.

ЯлофшIэн нахъ къегъэпсынкIэ

Урысые Федерацием ошІэ-дэмьишІэ ЙофхэмкІэ и Министерствэ и ГъэйорышапІэу АР-м щыІэм летчик зэрымысэу быйирэ аппаратищ джырэблагъэ кыратыгъэх. ГъэйорышапІэм ипресс-къулыкъу кызэритыгъэмкІэ, ахэр лъэхъаным кыздихыгъэ щэпхъякІэхэм адиштэу гъэпсыгъэх.

А аппаратхэр Гъэлорышла-
племкі ошіе-демышіеу къехъу-
ре тхамыклагъохэм ядэгъэзы-
жын фэгъэзгэе Гупчэмкі І-
пылэгъушко зэрэштхэр къы-
хагъэштыг. Тызхэт ильесым аш
фэдэе аппаратхэр МЧС-м испе-
циалистхэм гьогогьуи 100 фэ-
диизрэ агъефедагъэх. Жъоныгъо-
кіе мазэм псэу къиугъэр псэ-
уплэхэм къызаклахъэм, Iofhэм
язытет лыыпльэгъэнимкіе лъэ-
шэу къашхъэпагъэх. Джащ фэ-
дэу гъэмэфэ мэфэ фабэхэм
ащ фэдэе аппаратхэр къызфа-
гъэфедэхээ мэзхэр аупльэ-
күгъэх.

хагъэшыгъэмкіе, джы къафэ-
клогъе аппаратхэр ильесым
иохьте пстэуми бгъэфедэнхэ
пльэкынэу щитых. Псыхэм
язытет иупльэкункіе, къушхъэ-
хэм, мэзхэм зеклоу ахэхагъэ-
хэр е хъалхэр къашызыугои-
хэрэг гъощагъэхэмэ, ахэм
альххуугъэнимкіе Іэпилэгъушко
хуущтых. Гущыгэ пае, аппа-
ратым цыфыр зыдэшыгэ къы-
гъотымэ, макъе къыгъэушт.

Ошіе-демышіеу къэмыхууным лыыпльэгъэнир ащ
къыздихыгъе тхамыклагъор
дэгъэзыжыгъэним нахы нахь
Іашіех. Мы лъэныкъомкіе ап-

Гъэлорышаплем къызэрэшти-

Ешъуагъэхэр Къыхагъэшыгъэх

Чъэптыогъум и 27-м ешьогъэ водительхэм якъыхгээцын епхыгъэ Йофтхъабзэ республикэм щикъуагъ. Аш изэхэшэн нэбгырэ 58-рэ, наряд купи 8-рэ халажъагъ.

Іофтхъабзэр октофэ нахь машинабэ кызызрагъеуцщым ыкли ахэр зезыфэхэрээр ешъуагъехэмэ зэраугльэкүщым пылъягъэх. Гъогурькённым ишапхъэхэр шлох имылэу агъэцэклэнхэм, ешъуагъехэй рулым лумытсысхъанхэм автоинспекторхор изифорхас

Кіәүхә 1офтхъабзәм фәхъу-
гъер: ешъугъеу 1 нәбгыре, зе-
фәнымкә фитыныгъеर laxыгъеу
нәбгыри 3 къыхалғашыгъах

небо яри з къыха вѣшти вѣх.
Мафэ къэс мы юфыгъом
гъельешыгъэ шыкъем тетэу
лъыпльхэх зэрхъугъэр Къэ-
ралтыгъ автоинспекцием штугу
къэс ожкижчи.

Мэфэкъим ипэгъокъэу

Адыгэ Республикаем и Конституционнэ Хыкум загъэпсыгъэр ильэс 20 зэрэхъурэм ипэгъоклэу зэнэкъокуу республикэм щызэхащэгъагь. Хыкумым имызакъоу, АР-м гъэсэнгъэмрэ шлэнгъэмрэклэ и Министерстви, Адыгэ къэралыгъо университетри зэнэкъокум кіещакло фэхъугъех, Агентствэу «Гарант» зыфилорэри зэхэцэнным хэлэжьагь.

ралыгъуабзэм ылъэныкъок! Э фитыныгъэу ялехэм, къэралыгъо хэбзэ къулыкъухэм яхэдзын-хэм яшалхъэхэм, нэмых! лъэн-ныкъохэм афэгъэхыгъэ докладхэр къашыгъэх. Я 10 — 11-рэ классхэм арыс къэлэ-еджэк!о 40-м «Знаток консти- туционного права» зыфиорэ зэнэкъокьум Конституцием фитыныгъэу къытихэрэм хэшши-к!эу афыр!аэр къышагъельэ-

ъуагъ. Кіләләдҗәкло анахыы-
кәхэр зәнәкъоқъо «Яркие
краски строгих норм Консти-
туции Республики Адыгея»
зыфилорәм хәләжъағъәх. Кон-
ституцие хәбзәгъәуцүнүм фә-
гъэхъыыгъе статьяхәм ептыккәү
афыряләр сурэтхәмкілә ахэм
кырыалотыкыыгъ. Мы зәнәкъо-
къум нәбгыре 70-рә фәдизмә
ялошшагъәхэр кырыахъыылтагъәх.
Ахэр сурэт къэгъельгъуапләу
Мыекуапә дәтүм кыышагъель-
гъуагъах.

язаслуженнэ сурэтышIэу, Урысъем исурэтышIхэм я Союз хэтэу, АР-м искуствэхэмкIэ изаслуженнэ юфышIешхоу, кIэлэцIыкIухэм яIешIагъэхэм уасэ афэзышIыгъэ комиссием ипэшагъэу Бырсыр Абдулахь, АР-м гъэсэнгъэмэрэ шIэнгъэмрэкIэ и Министерстве илъякло

лэгээх. Ар маклүү плон пльэ-
кыштэп. Адрэ зэнэкъокууми,
шлэнгъэ-практическэ конферен-
циеми ахэлжэх гээр бэ. Студ-
ентхэми, кілэзеджаклохэми,
ахэр езыгъаджэхэу зыгъэхъа-
зырыгъэ кілэзегъаджэхэми
«тхъашуугъэспсэу» ясломэ
сшлонгъу.

Нэүжым зэнэкъокъум теклонгъэр къыщыдэзыхыгъэхэм дипломхэмрэ нэпэепль шүхьяаф-

Лыхъэтыкъо Аскэр пэублэ
псалъеу къышыгъэм зэнекъо-

наалбуу кылыштын болгон күм кіләледжаклохар ыкты студентхар бәу зәрәхеләжъа- гъәхәр лъешәу гуапә зәращы- хуугъәр пистәумә атә кыышты- гъәшшигъ.

— Адыгэ Республикаем и Конституцие мәхъанәу иләр, Конституционнә Хыкумым һоғеу ышілерәр кіләегъаджәу ахәр езыгъаджәхәрәм икъоу зәральтагъәлесыгъәр чанәу зә- рәхеләжъагъәхәм къеушыхъа- ты, — кыбыагъ ащ. — Нәбгырә 70-ре фәдизмә ялофшылгъәхәр сурэт зәнекъокүм къирахъы-

ИофышІэшхуагъ, хъалэлэу лэжъагъэ

Хъэльтээкье чэмьишхэм къашлэжкы Хъэнахэктю Мусплиимэт иныбжыхыкIэгүур. Къызэрхыхуухыгээр мэкъумэшцышэ унэгтюо къызэрхыклоу къуаджэм дэсхэм ашыщыг. Янэрэ ятэрэ къягэшлагъэм колхозым хэтхэу яштыхъу фэшьхъаф арамыгъалоу лэжьагъэх. Унэгтюо лужкум пшьешьиплэры зы шъаорэ исыгъяэх. Ахэм япун, ялэжкын, яеѓэджеэн тоф псынкIэгүуагъэл. Ятэрэ янэрэ бывлымехъо фермэм тетхэу лэжьагъэх. Тым бывлымЫгъэу, чеџ къэрэгъулэу, ным чэмьищэу ильес пчыагъэрэ тоф ашлагъ. Лъфыгъэу зэшхъяэгъуситум ялэхэр аптуугъэх тофшIэнэры шу альэгъую, ащ сыйдигъуи фэшьыпкъэхэв.

— Йоффшэным насып къып-
фихыщт, — ыаштыгъ Мусльи-
мэт ятэу Мыхъамодэ, — бэрэ
пшэрэм урилаз. Йоффшэным
шыфыр егъялъапла

Пшъэшъэллесе ныбжъыкIэу, ильэс пшыкIупл нахь ымы- ныбжъэу Мусльимет IoвшIэнэр колхозым щыригъэжьаг. Апэ тутынлэж бригадэм хэхьэ. Ту- тыныр къэбгъэкIыныр IашIэхы- гъэп, ау IoвшIэнэр шу зылгэ- гью къэтеджыгъэ пшъэшъэ- жьилемкэ ар кынигъэп. Ежь фэдэ ныбжъыкIэхэу тутынлэж бригадэм хэтхэм ауж зыкы- римынъанчу Ioф нышагь. Тутын

тутыныр бжыхъэм тюк ышы-
щтыгъ. Гъатхэм тутын гъэтты-
сыжъэу къагъэкыщым, ащ
изэгъэфэн чанэу апълыгъ.
Джаущтэу ильэс пчагъэрэ
хъулхъэу Муспымэт ишьэрый-
хэр ыгъэцэкыгъэх.

Пшъэшъэжъые чаным илофшлак! Колхозым ипащэхэм ынаэ тырадзагъети, былымехъо фермэм чэмыйц ишыклагъэ зэхъум, бэрэ егулышысагъэхэп. Ашыгъум колхозым итхаматэтштыгъэу Хъуажъ Мэдинэ Мусльимэт колхоз конторэм аригъаши, лъэшэу щыгугъеу, ицыхъэ тельэу къызыкледжагъэр риуягъ. Мусльимэт бэрэ егулышысагъриоштыр ымышлэу, иофшлэнэу зығигъэзагъэр псынкэп: пчадыжъэр жьэу укъэтэджын фае чыылэми, ошхыми, осыми. Джашт фэд, пчыхъэри класэу укъэклюжыщт. Игъюм чэмхэр пщынхэ, ахэм яфэлашшэхэр зэшлопхынхэ фае.

Мусльимэт бэ ыгүкээ зынэсыгъэр. Ау тхаматэр кызызрэштигүлүрэм кыбуытыргы ыклии чамишкуу формам, токи сэт.

чэмыцэу фермэх төхьжэй. Совхозэй «Путь Ильичам» ия 2-рэ бытлын эхьо фермэ чэмыцэу төхьжэй Мусльимэт анахь ныбжыклагь. А льэхъаным чэмыцхэм квагъэхъэрэ хьатэ щылагъэп, йошшлэнэу тельтир къиньгээми. Ильяс 40-м къыкъоц бзыльфыгъэм бэ кынен пэккэкыгъэр, ау ахэм зыкъаригъэгъэ-

штагъэп, ыгу етыгъэу лэжьагэе.
— Апэ фермэм тофышэе
сыкло зэхьум, льэшэу былымхэм
сашишынэштигъэ. — бэрэ

— Айкын кызылтүштүрүү, — сөзөр кылыштыктың түрү, — Мусльимэт. — Айкын кызылтүштүрүү, щытырғыз, чэм мыш нахынжыккын Тхъалы Къэрал, Хэжэй Шамхъан, Хъут Мусльимэт анаа ренеу кыстырагтьыщтыгь. Джаущтэу тіләк-тіләкүзэ кысфөгъээзэгъэ чэм 20-мэ сяасаг, шу слъегъүгъех. А лъэхъаным бывылымэхъо фермэм тельгиштэе йошшын пастаури цыиф күаач! Екі зеңшопхын фаянъа.

Джа кын 1ошЫэн пстэуми
Мусльимэт атекlyагъ. Зэ нэмь-
1әми тхъаусыхажу зэхаригъехы-
гъэп. Ренэу зыпылтыгъэр нахъ

ПЕНСИЕХЭМКІЭ ФОНДЫМ КҮЕТҮҮ

Ильясыр ИМЫҚЫЗЭ

Пенсиер зыщызэлуклэ-
рэм къэралыгъом
илахь кызыэрэ-
хильхъэрэм фэгъэ-
хыгъэ Программэм
кызыэрэдильтэрэмкэ,
цифым ипенсие
зыщызэлуклэрэм
страхованиемкэ взносэу
фэдиз къэралыгъоми къы
Взносыр сомэ 2000-м к
сомэ 12000-м шломыккэ
зэрагъэнэфагъэр.

Мы программмэй непэ ухэуцон плъэкіжыщтэп, ау 2015-рэ ильэсым итыгъэгъээ мазэ и 31-м нэс аш зыышызгъэунэфыгъэхэмкіэ ар лъекіуатэ. Ильэси 10-м къыклоц ахьщэу атырэм фэдиз къэралыгъом ахэм къафыхигъэхъоцт. Аш имызакьюу, атыгъэм ипроцент 13-м хэбзэлахъхэмкіэ къулыкъум къыригъэгъээжыщт. Аш пае аперэ взносыр затыгъэм үүж ильэсийц нахьыбэ тырамыгъаштэу лъэly тхылтыр атын фаг.

Программэм хэхьагъэу, ипенсие зыщызэу^клэрэм къэра-
лыгъом илахь къыфыхигъахъомэ зыш^онгъохэм мы иль-
сыр имыкызэ взносыр атын фаеу зэрэштыр агу къэд-
пэкыжымэ тиш^онгъу.

ШУАГЪЭ КЪЭЗЫТЫРЭ ЮФЫГЪУ

Адыгэ Республикэм и Прокуратурэ ияшнэрэ зэхыхыгъэ форумэу «Гъогурыкъоныр щынэгъончъэнэм иЮфыгъохэр» зыфи-Иорэр чъэпьюгъум и 27-м щыПагъ.

Юфхъабзэм пещэныгъэ ды-
зэрихъаг АР-м ипрокурорэу
Марк Большедворскэм. Къэлэ
ыки район прокурорхэм, струк-
турнэ подразделенихэм япа-
щхэм анэмыкъэу зэхсыгъом
хэлэжьагъэх АР-м и Къэралыгъо
Совет — Хасэм и Тхаматэ,
хбзэухумэко къулы-
къухэм ыки лъыпльэн ве-
домствхэм, чыпэ зыгъэоры-
шэжьын къулыкъухэм, АР-м
инахыжхэм я Совет, респуб-
лике Общественне палатэм,

цыфхэм яфтыныгъэхэр къэ-
ухумэгъэнхэмкэ Адыгейим
и Уполномоченне иаппарат,
АР-м имунципальне образова-
нихэм я Совет и Ассоциацэе,
Урысые Народнэ фронтым и
Адыгэ шольтыр отделение, Дин-
дэлэжьаплэ, Мыецъопе къэралыгъо
технологоческэ университе-
тэйям ялъыклохэр, журнали-
стхэр. АР-м ипрокурорэу Марк
Большедворскэм форумыр
къызэуихыгъ. Аш къызэриуа-
гъэмкэ, обществэм игумэкъы-
гъо шхъялахэм язэшохынкэ
форумыр шуагъэ къэзитырэ
юфыгъо ѿшт. Цыфхыб мыш
къызэрэхлажьэрэм ыки юф-
шлэпэ зэфэшхъафхэм яспе-
циалистхэр экспертеу къызэ-
рэрагъблэгъагъэхэм яшуагъэ-
кэ шхъялихыгъэу гумэкъигъо-
хэм атегуциэнхэ альэкъыш-
тыки шуагъэ къытэу ахэр зэ-
шохыгъэнхэмкэ амал дэгү-
хэр къытыштых.

Прокурорым къызэриуа-

льласэ афэхъухэрэм ашыщ гъо-
гурлыкъоным ишапхъэхэр зэра-
укохэрэр, автомобилхэм ыки
цыфхэр къезыщэкъыхэрэм
яячъагъэ хэпшыкъеу зэрэх-
хуагъэр, гъогухэм ашыщхэм
язытет уигъэрэзенеу зэрэшы-
мытыр.

2016-рэ ыки мы ильэсэм имэзи 9-у пыкыгъэм гъо-
гурлыкъонир щынэгъончъэнэм ыльэнъикъокэ хбзэ-
уконоигъэ 1650-м ехуу прокуратурэм икуулыкъухэм
къыхагъэшыгъ.

лъкъухэм къыхагъэшыгъ. Хэу-
къонигъэхэр дэгъэзыжыгъэн-
хэм фэш! юф 870-м ехуумэ
прокурорхэр ахэппльагъ, Іэнатэ
зыгъигъ нэбгыре 354-мэ адми-
нистративнэ ыки дисциплинар-
нэ пшъэдэкъижхэр атэргэл-
хагъэх. Унашьюу ашыгъэхэм
къакъэлтыкъоу автомобиль гъо-
гу 152-рэ агэцэкъэжыгъ, гъо-

псэухэрэр зэригъэгумэкъыхэр-
рэ. Профилактикэм ыльэнъи-
къокэ республикэм ихбэз-
гъэцуу орган уполномоченне
къулыкъухэм ыки ведомствхэм
щытхуу хэлээу адэлажьэ.
Мы юфшэнхэм анахьэу анаэ
зытырагъэтэирэ тикъэралыгъо
ыки тирспублике инеушырэ
мафэ зылэ иль ныбжыкъи-
хэм яшынэнгъэ-пүнүгъ ары.
АР-м хэлэгүү клоц юфхэмкэ
иминистрэу, генерал-майорэу
Владимир Алай зэхэсигъом хэ-
лажьэхэрэм анаэ тирагъэтэ-
дэзгъ гъогурыкъонир щынэгъон-
хэмкэ юфыгъоу къеуцу-
хэрэм язэшохынкэ ведомств-
вэу зипашэр республикэм
ихбэз къулыкъухэм зэпхыны-
гъэ дэгүу адьрилэу зерадэла-
жьэрээр.

Нэужым Адыгейим игъогухэм
къатеххуягъэ хуугъэ-шлэгъэ-
хэм, ахэм лъапсэ афэхъугъэ-
хэм ягугъу къышыгъ минист-

**Блекыгъэ ильэсэм ыки мы тывхэтым Адыгейим
игъогухэм хуугъэ-шлэгъэ 879-рэ къатеххуягъ.
Ахэм нэбгыри 183-рэ ахэкъодагъ, нэбгыре 1056-мэ
шъобжхэр атэшагъэхээ хуугъэ.**

гъэмкэ, блэкыгъэ ильэсэм
ыки мы тывхэтым Адыгейим
игъогухэм хуугъэ-шлэгъэ 879-
рэ къатеххуягъ. Ахэм нэ-
бгыри 183-рэ ахэкъодагъ, нэ-
бгыре 1056-мэ шъобжхэр ат-
эшагъэхээ хуугъэ. Гъогухэм тхам-
ыкъоу къатеххуягъэрэм

гу участки 107-мэ къэнэфы-
ре пкыгъохэр ашагъеуцугъэх.

Цыфхэр, анахьэу къэлэцы-
клюхэр транспортымкэ къыра-
щэкинхэмкэ техническэ шап-
хъэу щынэнхэм адимыштэхэу
организацэе заулэмэ хэуку-
ныгъэхэр къащыхагъэшыгъэх,

рэм. Аш къызэриуагъэмкэ, блэкыгъэ ильэсэм мыш фэдэ-
иуахьтэ егъэпшагъэмэ, гъогу-
хэм къатеххуягъэ хуугъэ-шлэ-
гъэхэм ахэкъодагъэхэм яяч-
агъэ нах макэ хуугъэ. Лъэс-
рыкъохэм алкъ къыкъикэ хуу-
гъэ-шлэгъэ 52-рэ къэхуугъ.

Мы юфхъабзэм ишуагъэ-
кэ экспертихэм яеплъыкъэхэ-
ри къыратоцынхэ альэкъыгъ,
гъогурыкъонир щынэгъончъэн-
хэм ыки хбзэуукъоныгъэр про-
филактикэм шыгъэнэм аль-
энъикъокэ юфшэн зэфэхы-
сыжъуу фэхуугъэхэм зэрэ-
гушыгъэрэм нэмькэу гумэ-
къыгъо щынэнхэм мы юфхъабзэр
амалшоу ѿшт.

Форумым къеуу фэхуугъэхэр
прокуратурэм иорганхэм,
общественне институтхэм, къэ-
ралыгъо учрежденихэм ыки
ведомствхэм, джащ фэдэу
къэбарлыгъэлэс амалхэм юф-
шэн ашагъэфедэнхэ альэкъыш-

**Хэукъоныгъэхэр дэгъэ-
зыжыгъэнхэм фэш!
Юф 870-м ехуумэ про-
курорхэр ахэппльагъ,
Іэнатэ зыгъигъ нэбгы-
рэ 354-мэ админи-
стративнэ ыки дисци-
плинарнэ пшъэдэкъыгъ-
хэр атэрилхъагъэх.**

Юфыгъоу зытегущыгъэхэрэм мэ-
хъанэшхо зэрилэр къыхигъэшы-
зэ, муниципалитетхэм, хбзэ-
уумакъохэм, нэмыкъ структу-
рэхэм яшьэрэлхэр зэрифэ-
шушаашу зэрэгэцэлхэнх фаэр
министрэм къыуагъ.

Федеральнэ, шъольыр ыки
чыпэ мэхъанэ зилэ гъогухэр
щынэгъончъэу щытынхэмкэ,
ахэр зэрифэшушаашу зэтэгъэ-
псыхъэгъэнхэмкэ республикэм
юфу щашгээрэм, нэмыкъ ю-
фыгъохэм къэзэрэугоицэхэр
атегуцигъэх, унэшьо гъэнэ-
фагъэхэр ашыгъэх.

Нэужым форумыр дискус-
сие шыкъэм тетэу реклокыгъ.
Зэклэми зэдьрагъаштэу къа-
гуагъэр зы: мы лъэнъикъомкэ
юф зылээрэ уполномоченне
къулыкъухэм общественностир
къыхагъэлажьээ зьогурыкъонир
щынэгъончъэу щытынхэмкэ
пшъорыгъэш юфхъа-
бзэхэр, анахьэу ныбжыкъи-
хэм альэнъикъокэ, зэхэцгъэнхэ
зэрэфаэр ары. Мы юфыгъом
шыгъэ къытэу щынэнгъэм
шыпхырышигъэнхэмкэ гупши-
сэхэр къыратоцыгъэх, тапэкэ
зыдлэлжэштхээ лъэнъикъохэр
къагъэнэфагъэх.

Джащ фэдэу форумыр х-
хьеу журналистхэм яупчэхэр

**КИАРЭ Фатим.
Сурэхэр юшынэ Асплан
тырихыгъэх.**

ШАПСЫГЪЭ КЪЭБАРХЭР

ШУХЬАФТЫНЫР ИФЭШЬУАШ

Шушын фонд «Шушын къуап» зыфиорэм ипащу Сторожук Янэ «Урысыем ицыф гукэгъухэр» зыфиорэм Къэралыгъо шуҳъафтыныр къыратыныр ифэшьуашу къагъэлъэгъугъагъ. Ар анах чанху цыфхэм, обществэм зишугъэз языгъэкъихэр ары къызфагъэшьуашхэр.

Янэ зипещэ фондым игугуу къэтшэу къыхэкъигъ. Аш ятэж адигэ, Коблымэ ашыц. Организациер ильесыбэ хүгъеу шольырым щыпсэурэ къелцыкы сымаджхэм іэпшэгъу афхь. Ильэс къес фондым ахэм ишшугъагъ аргъэкъы, ильесыкъ мэфекъхэр афызехеэш, зигъот мақхэм ахшэкъе адеэ. Тызхэт ильесыр къызихъагъэм къышгээжъагъу сабын 170-мэ ишшугъагъ аригъэкъигъ.

Сторожук Янэ зымаакъ фэзытынэу фахэм сайтэу <http://ЮФО добрые людии россии.рф>-р агъефедешьущ.

ШЭЖЬЫР

ЗИХЭГЪЭГУ ЗИКЛАСЭХЭР

Тюпсэ районыр нэмьц фашистхэм къазатирахъыгъэр ильэс 75-рэ зэрэхъурэм фэгъэхъыгъу гурит еджаплэхэм ачэс къелцыкыухэм зэнэкъокъоу «Уихэгъэгү цыкыкъ икъэбар къэуат» зыфиорэм хэлэжъагъэх.

Ахэм ятвorchескэ тхыгъе юшлагъэхэм агу пэблэгъе ячыгуу, ячылэ, ячыопс, заом хэтигъэхэм якъэбархэр къашыраотыкыгъяа.

Ильэс 14 — 17 зыныбжхэм азыфагу щыкъогъэ зэнэкъокъум пээуплэу Кривенковскэм дэт еджаплэм икъелэееджаклоу Хунэ Заринэр Новомихайловскэ еджаплэм щеджэр Ацуыжъ Аминэрэ теклонигъэр къашыдахыгъ.

Уай-уай, Чэбэхъан

Тюапсэ дэт тарихъ-краеведческэ музееу Н.Г. Полетаевам ыцэ зыхырэм щагъэхъазырыгъэ къэгъэлэгъоным зэрджахъэхэр «Ным ыгу: Шхъэлэхъо Чэбэхъан Умарэ ыпхум ишыэнэгъ».

Къэгъэлэгъоныр гэшэгъонэу агъэпсыгъ. Аш анахуу къыхэшырэр къуаджэу Шоикъо щыпсэугъэхэ зэшхъэгъусхэу Шхъэлэхъо Чэбэхъанэр Къэзэуатрэ ящыэнэгъэ гъогу къырыкуагъэр ары. Ахэм Хэгъэгү зэошхом ильэхъан яклалхэр, нэбгыри 9 хүхэу, янысэ ыкыя якъорэлъфхэу нэбгыриш дааэгъигъяа. Къэзигъээжъигъэхэр къуиттурэ къорлыгъиттурэ.

Чэбэхъан нэбгырэ 15 ыпугъами, ихвалэлъгы, игуулэлъгы, ицыфыгы къашымыкъеу игъаша къыхыгъ. Цыф ышыгъ, хъакъэхэм сидигъуу дахуу апэгъокыгъ. Къэгъэлэгъоным а бзылъфыгъэм идунаететыкъагъэм нэуасэ уфаши.

СПОРТЫР

Медали 5 къахыгъ

Апэрэ къелцыкъу-спортивнэ еджаплэу къалэу Тюапсэ дэтим ибэнэкъо цыкыкъухэм яшуухъафтынхэм медалыкъэхэр джыри къахэхъуагъэх.

Къалэу Шхъэчэ дзюдомкэ Дунэе турнируу щыкуагъэм ахэр бэмышэу хэлэжъагъэх. Турниры Шапсыгъе щыщ летчикэу, СССР-м и Лыххуужъе Мартинрос Нагулян ишэж фэгъэхъыгъагъ. Лыххуужъе 1945-рэ ильесын Польшэм щыхэкъодагъ, аш фэгъэхъыгъе турнирхэр мынэ я 30-рэ зэхажагъэх.

Зэнэкъокъухэм спортсмен 400 фэдиз къякъоллэгъагъ, ахэр Урысыем ишьольыр 15-мэ ыкы къытпэблэгъе іэкъыб хэгъэ-

гухэм къарыкыгъагъэх. Бэнэкъо Іэпэласэхэм апэуцужхыхээ тиныбжыкъиэхэм дышье медалитф къахыгъ. Яонтэгъуягъэ ёхэм къыралыгъо Тыко Азэмэт, Ныбэ Амир, Игорь Николенкэм, Владимир Грызун ыкыя Анна Бабич анах спортымен дэгъухэу къахахыгъэхэм ахфагъэх.

Шхъэчэ икомандэ апэрэ чыыплэр ыубытагъ. Аш ыуух Ставрополь краим ыкыя Донецкэ Народнэ Республиком яхэшыпыгъяа купхэр итых.

Турнирын къырагъэблэгъагъэх Олимпийскэ джэгүнхэм теклонигъэр къашыдэзыхыгъэхэ бэнэкъо цэрылохэй Михаил Игольниковыр ыкыя Русльян Кишмаховыр. Зэнэкъокъум медалхэр къышыдэзыхыгъе бэнэкъо цыкыкъухэм Тюпсэ районым дзюдомкэ и Федерации ипрезидентэу

ЧҮЛӨПСҮР

ЭКОЛОГ НЫБЖЫКІЭХЭР ХЭЛЭЖЬАГЪЭХ

Къалэу Новороссийскэ эколог ныбжыкъиэхэмрэ еджэплэ лесничествэхэм ахэтхэмрэ зыхэлжъэгъэхэ краевой зэнэкъокъу Ѣзызахащэгъагъ.

Мэфитум къелцыкъухэм ботаникъмкэ, гидробиологиумкэ, энтомологиумкэ шэныгъеу ялхэр къагъэлъэгъагъ. Джаш фэдэу дисциплинэ зэмвлэл ужыгъохэмкэ тэстхэр аклугъэх, тофыгъо зэфэшхъафхэм афэгъэхыгъэ проектхэр атхыгъэх.

Тюпсэ районым къыкыгъе къелэджеяклохэм чанэу зыкъагъэгъагъ, я 5-рэ гурит еджаплэм щеджэрэ Тхыагъушэ Софьеэр эколого-биологическе гупчэм Ѣзызигъэсэрэ Полина Чечуровамрэ шэныгъе дэгъухэр ялэу къахагъэшыгъе апэрэ ныбжыкъи 10-мэ ахфагъагъ. Ахэм зэнэкъокъум идиломхэу апэрэ степень зиэхэр къаратыгъэх.

ЛЫТЭНҮҮГЪЭР

ХАРУНЭ КЪЫХАХЫГЪ

Къалэу Шхъэчэ щыкъогъэ зэнэкъокъоу «Выбор Сочи-2017» зыфиорэм хэлэжъэштхэм онлайн системэр агъефедэшт.

Азыфагу итыр Бгъанэ Харун.

Ахэм сэнэхьат зэфэшхъафхэмкэ «профессионал» зэплонир зытефэхэрэм ачэхэр къиралон фитых. Зымаакъ зытышхэм къелэдэсхэм анемыкъеу Шхъэчэ хъакъеу ё зыгъэгэсфынэу къекъуагъэхери аххъанхэ альэклишт. Къыхахыштхэр врач, журналист, къелэгъадж, агроном ыкы нэмькъи юшшэн зышшэрэ анах лэжъэко пэртихэр ары. Псышлопэ районым щыпсэухэрэм «Шхъэчэ икъелэеегъэдже анах дэгъу 2017-рэ» зыфиорэм номинациемкэ къыхагъэшынэу ыцэ къыралыгъ къелэлпүл иепэласэу, къалэм икъелэеегъэдже анахыжьмэ ашыцэу, пээуплэу Псышшулэ дэт гурит еджаплэу N 75-м икъелэеегъаджэу Бгъанэ Харунэ Къасимэ ыкъом. Харунэ ыныбжь ильэс 80-рэ зэрэхъуяа бэшлагъэп зыхагъэунэфыгъигъэр. Аш зымаакъ фэзиты зышшоильхэр къэлэ сайтэу «Городская среда» <http://shangcsochi.ru/> зыфиорэм ихъанхэ альэклишт.

Ныбэ Джамболэт, Урысыем изаслуженэ тренерэ, спортивнэ еджаплэм иофышэу Нэгъууу Джамболэт, чемпионэу Михаил Игольниковым аратыжыгъэх.

КУЛЬТУРЭР

ЦЭЛЛЯПЛЭХЭР КЪАФА-УСЫГЪЭХ

Самодеятельнэ артистхэм ятвorchескэ колективхэр «образцовэ» «народнэ» цэхэр къызфаусыгъэхэм ильэсий тешэ къес а цэ гъашуаагъэр къагъэшыпкъэжы.

Апэрэу цэхэр къызфаусыгъэшьшаэхэрэ артист купхэм ахэтих, ахэр къафэусыгъэхэрэ Краснодар краимкэ искусствэм иофышэхэм апшэрэ еджаплэхэм ягъэджахъэхэм.

Сценэм къыдэктэгъэхэм ашыцых театранынэ, хореографическе, цирковой ансамблэхэр, оркестрэхэр, нэмькъхэри. Зэкъемки коллектив 53-мэ ялэпэлсэнгъе къагъэлэгъуагъ. «Образцовэ коллектив» зыфиорэм цээр къэзигъэшьшыпкъэжыгъэхэм ашыцых хореографическе ансамблэхэу «Зори Шапсугии», «Созвездие» зыфиорэр, лъэпкъ шыуашэм и Студиу «Игольница-узорниэр». Апэрэу цэ лъаплэр къызфаусыгъэхэм ахэфагъэх ансамблэ «Черкесиер» (пээуплэу Новомихайловскэр), инструментальнэ коллектив «Непэрэ Кавказыр», лъэпкъ хэшшикынэм и Студиу «Іэпэласэхэр» (пээуплэу Агуй-Шапсыгъ).

ТЭХҮҮТЭМҮ-КҮУАЕ АШЫТЕ-КҮУАГЪЭХ

Къелцыкъу къэшьокъо купэу «Нарты Шапсугии» зыфиору къуджэу Шоикъо къикыгъэр Адыгейим ит къуджэу Тэхүүтэмүкъуае щыкъогъэ шъольыр фестиваль-зэнэкъокъоу «Дышэ тандж» зыфиорэм джыри хэлэжъагъ, теклонигъэр къышыдихыгъ.

Адыгэ культурэм ифестиваль Адыгейим ыкы Краснодар краим ятвorchескэ коллективхэр къыгъуолгъагъэх, ар ятфэнэрэу мы ильэсий зэхажагъ. Шапсыгъе икъыгъэ къэшьокъо цыкыкъухэр фестивалым ренэу хэлажьх. Ахэр зыгъасэхэрэ Лые Артурэ Лые Оксанэрэ. Коллективим апэрэ степень зиэ дипломыр номинациеу «Хореография» зыфиорэмкэ джыри къылэжыгъ. Жюриим хэтхэм къэшьокъо цыкыкъухэр ильэсий 10 — 14 зыныбжхэм «Дышэ тандж» хэтхэр зэрнахь дэгъухэр хигъэунэфыгъигъ. **Ныбэ Аззор.**

МЫХҮРЭ ЩИЭП

МЫХҮРЭ ЩИЭП

Гиннесс и Тхылъ датхагъ

Я 18-рэ лэштэгум аш датхэгъэгээ Марокканскэ пачыхъэм нах сабыибэ кызыфэхъугъэ хульфыгъэ тарихым кызахфэрэл. Тхыгъээ щиэхэм кызэрэйорэмкээ, ар пшьэштэжье 342-мэ ыкы шьэожьые 525-мэ ятэ хуугъяа. 1721-рэ илъесым калэу аш кызхэгъэхэм япчагъэ 700-м нэсыгъагъ.

Егъаштэрэ ныожъыр

Илъес 88-рэ кыгъэштагъэу Чжу Фэнчэн 1992-рэ илъесым калэу Пекин щыллаагъ. Ар зыхуугъэм илъес 25-рэ тештагъеми, хадэм эи кыщымышыгъэу, ныом ыпсэ хэммыгъээм фэдэу пэм хэль. ынэхэр зэтель, ынэгу рэхъатныгъэр кыччэши, цэ пытэхэр кылопсих, ыкышшо гүшшэ, кёдьинеу ежъагъэ.

Чжу Фэнчэн икъорыльфу Ян кызэрэйорэмкээ, янэж ыпсэ зыхэкъим, ыпкышшо итемпературэ емыфхэу

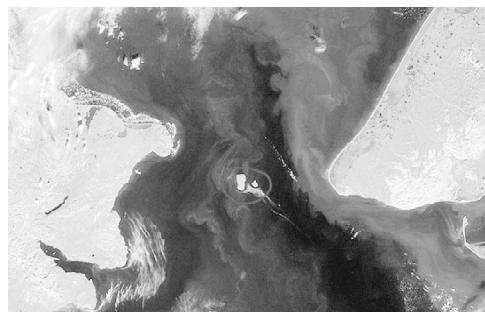
мэфито зытетым зэрэтетыгъ. Ихьынхэр зэхэгүштээжъхи, ныом ихьадэ амыгъэтлыжынэ тураубытэгъагъ. Илъес зытектым, псевдэу кызщыхуугъэм ашэжки, янэ-ятэхэм яунэ кыранагъ. Аш кыщегъэжъагъэу фабэу градус 34-рэ щиэу, чыигур кыгъэштэти кызхэгъигъ, ау ныом ыпкышшо зэхъокырэп. Шэнэгъэлжъхэр бэрэ аш еплых, ау ыпкы зыкимыкодыжырэп калон альэкырэп.

Километри 4-кэ США-м тышыпэблагъэр

Анахь чыгъэхъун гьаштэйонкээ заджхэрэр Беринговэ проливын щиэх. Ахэм «Острова Диомида» арало, Чукоткэрэ Аляскэрэ азыфагу итых.

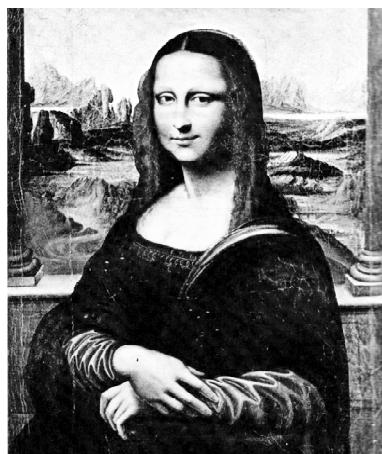
Чыгъэхъунитгум языр — Урысыем, адирэр Америкэм яех. Гьаштэйоныр ахэм азыфагу къэралыгъо гүнапкъэр зэрэдэкырэр ары. Арышь, километри 4 нахь азыфагу имылтыми, ахэм уахтэр ашызетефэрэп, ар сыхыт 12-кэ къэралыгъуитгум ашызетекы. Аш кыхекэй ахэм «непэрэ пыгъэхъунекэ» ыкы «неушрэ пыгъэхъунекэ» яджэх.

Чыгъэхъунхэр апэу 1648-рэ илъесым кыхэзъэшьгъагъэр С. Дежневыр ары. Илъеси 150-рэ фэдизрэ чыгъэхъу-

нэхэр Урысыем иягъэх, 1867-рэ илъесым языр, Аляскэ, Урысыем США-м ришэгъагъ, джащ кыщегъэжъагъэу къэралыгъо гүнапкъэр азыфагу дэкы.

Пшэнкэ гьаштэйони

Леонардо да Винчи Мона Лизэ ыупштэхэм ясурэт ишын илъес 12-рэ пылтыгъ.

Зы илъесым секундэ 31536000-рэ илъ.

1111111-р 1111111-кэ зыпштэкээ, 1234567654321-рэ мэхъу.

Окинавэ нэбгырэ 500-м ехъу аныбжь илъеси 100-м къехъугъэу щэсэух.

Миллионхэм яшхэгъусэ бзыльфыгъэхэр нахьыбэмкээ кэлэгъаджэх.

Цыфыр опсэуфеке нэфрыгъуазэр

Апэрэ къухъэу SOS-р зыгъэфедагъэр «Титаник» арыгъэ.

Шхуантэу къэблэнным зережэрэ уахтэр зэхэгъэхъожьмэ, тхъамэфиту мэхъу.

Мафэ къэс дунаим бензин литре миллиарди 4,5-рэ щагъэсты.

«Титаник» ишын доллар миллионы 7 тифагъэр, ар зыцэ фильмын ижээцүн сомэ миллион 200 тырагъэ-клоогъэр.

Зы дышэ граммыр километри 3,5-рэ фэдиз хуурэ 1удэнакъу зэпыпшин пльэкыншт.

Эйфелевэ башнэм удэктюн хүумэ, лъэөнэ 1725-рэ пкун фае.

Мафэ къэс чышхъашъом сабый 400000 фэдиз кытхэо, нэбгырэ 140000-рэ фэдиз текыжы.

Шхаптэхэм, унагъохэм щаим игусэ щэри ынэм къаштырагъэуц.

Шэн шхыалэу англичанхэм ахэльхэм ашыщ алорэмрэ ашэрэмрэ зэрэфэсакъыхэрэр. Ау ар кызхэкырэр цыфхэр ипяягъэу шу альэгъухэкээ арэл, зызэрэзтыраажэрэр ары. Зыфахэмрэ язхаштэхэмрэ шхъэнигъэу кызэрэрамыорэм кыхэкъу ахэр нэмыкль эпкъхэм анахь лъэшэу зыфса-къыхы.

Тэрэзэу зеклонхэр кызхэкырэр цыфым дэй кызэрэрамыопштыр ары. Англичанхэм агу уримыхымы, уалъэгъунэу фэмыхэми, шхъэкэфагъэ кыл-фамышыни альэкынштэп, ау агу ильшыпкъэр кызхагъэшынштэп.

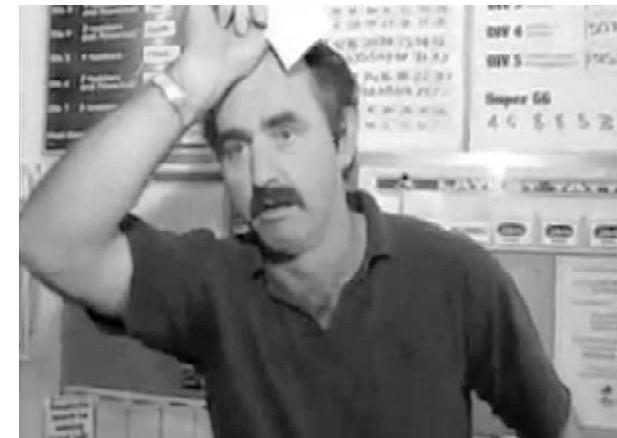
Чынопсым изытэ зыфэдэм тегущы-иэнхэр англичанхэм яклас. Нэйасэ зыкынфашы, кыбдэгүштэхэ зэршо-игъом ар ишыхъат. Чынопсир зыфэдэм зыкынфашы, зэрэзэдэргэштэштэй, яххэр зэрэзтехъаштхэм пай. Зэшонэнхэр лъэшэу яджагъу, аш фэдэ зеклюакль къахмынфэнэм яшыпкъэр фэсакъыхы.

Зэлтэхэ уж...

Билл Морган — австралиец. Аш ыпсэ зыхэкъыгъэр таекъик 14 хуугъэу къэхъу-жыгъ.

Гушлом хэтэу ар сымэджэ-шым хэт кафэм куи пивэ банкэ кыщэфагъигъ. Ахьшэу къельжыгъэмки лоторайнэ билет кыщэфагъигъ, ар зеуп-лъякум, автомобилэу доллар мин 27-рэ зыасэр кыхъигъ.

Бил дэжь чынпэ гьээзетым иофыштэхэр къаклохи дэгушы-лъягъэх, нэужум билетыр кы-зэрищэфагъигъэр ыкы машинэ кызэрэхыгъигъэр ыгу кыгъэ-кыжыншт къаригъэлэ-гүнэу елъэгүгъэх. Аш па куи, джыри зы билет кыщэфагъигъ, билетыр дол-

лар мин 250-рэ хуурэ джек-потыр кыхъигъ.

Цыфыр пыс къэс шхъэкуцым щыщ клеткэ заулэ мэкъоды.

Тыгъэр зыкынфашы, Чынгур таекъик 8-рэ секундэ 20-кэ кюдьшт.

Секундэ миллиардыр илъес 37-рэ фэдиз мэхъу.

Цыфым иднай ыуухыгъэми, ышъхъацырэ ыэбжъянхэмрэ къэкъыхы.

Урысые закъор ары зичынальэ хы 12 итыр.

США-м кыщыдагъэгъигъэ банкнот постэумэ япроцент 97-м наркотикым кыпыкыгъэ лъэужхэр ательях.

Къэзигъэхъазырыгъэр
ШАУКЬО Аслынгуаш.

ТЕАТРЭР

Опереттэр апэрэу Къагъэльэгъошт

Адыгэ Республикэм и Камернэ музыкальнэ театрэу Хъанхъу Адам э ўцэ зыхыырэм ия 25-рэ ильэс Йофшэгъу ригъэжъагь. Искусствэр зышъогъэшшэгъонхэм спектаклэу къафагъэльяхъэрэр щынэнгъэм дештэх.

Художественнэ пащэу, Урысыем искустввэхэмкэ изаслучженнэ Йофшэшхоу Юныс Сулеймановым ыгъеуцугъеу «Опереттэр — сишулъэгъу» зыфиорэр шэкъогъум и 3-м апэрэу театрэу къыщагъэльэгъошт. Галина Лодяновам ытхыгъэм техыгъэ опереттэр щынэнгъэм къыхэхыгъеу щыт. Театрэу ипащэ артисткэр шу ылъегъугь, гуфебэныгъеу фишигъэр къэгъэльэгъоным авторым къыщоуатэ.

Республикэм искустввэхэмкэ изаслучженнэ Йофшэшхоу, Камер-

нэ музыкальнэ театрэу иньбаджэгъушхэу Шхъаплъэко Къесэйре Хъакъуй Аслъанрэ кэу къагъэльэгъоштим ежэх. Къашохэр зыгъеуцугъеу, Адыгейим инароднэ артистэу Испу Аслъан къызэрэтиуагъеу, театрэу ирепертуар нахь гъешшэгъон зэрэхууцтим пыльых. Опереттэм ныбжь зэфэшхъаф зиэхэр ягуалэу епплыщтых.

Сурэтим итхэр: Юныс Сулеймановыр, Шхъаплъэко Къесэй, Хъакъуй Аслъан театрэу икъэгъэльэгъонхэм атегущыэх.

Зэхэзыщагъэр
ыкИи къыдэзы-
гъекъыр:

Адыгэ Республикэм лъэпкэ Йофшэмкэ, Иэкъыб къэралхэм ашы пээрэ тильзэгъу-
хэм адыгээ зэлхын-
гъэхэмкэ ыкИи къэ-
бар жыгъэм иамал-
хэмкэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыэр:
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къаихыэрэр А4-кэ
заджэхэр тхахэхуу
зипчагъэкэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлээу, шрифтыр 12-м
нахь цыкунэу щытэп.
Мы шапхъэхм адимыштэр тхыгъэхэр
редакцием
зэкгэгъэжийх.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:
Урысыем Федерацием
хэутын Йофшэмкэ, телерадиокэтын-
хэмкэ ыкИи зэлхы-
Иэсикъи амалхэмкэ
и Министерстве
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэоры-
шапI, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкъемкИ
пчагъэр
3855
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2723

Хэутынным узьчи-
клэхэнэу щыт ухажтэр
Сыхъатыр
18.00

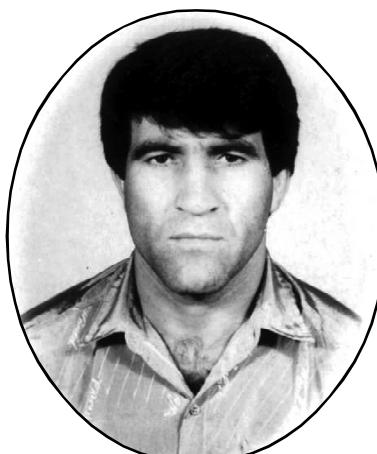
Зыщаушыхъатырэр
уахжэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаэр
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэжъыж
зыхыырэ секретарыр

Жакъемкъо
А. З.

мылькукэ ыгыгъу фэхъууцтыгь. Гүхэльшишхээр зиэгъэ нарт шъаор пчыхъэм иунэ къеклужызэ, оштэдемышшэу щэ-гынхэр хъунклаклом къытырихъэнлагъэх. Щынэр зыфэдэр зымышшэштыгъэ батырим лъыр кэччызэ чым зыфищэйгъ...

Ныбджэгъухэр, йахылхэр, спортымкэ пащэхэр кэещакло фэхъуухээ, Мырзэ Джанхъот фэгъэхыгъэ зэнэкъоххэр ильэс къэс Тэхъутэмьыкье районым щызэхашэх. Ишушлагъэхэмкэ непи къахэтэу алтытээ, игуту дахэхкэ ашы.

Купхэм апэрэ чыпээр къашыдээхыгъэхэм шъуащытэгъэгъуазэ.

Николай Матвиенко, кг 32-рэ, Кобл Рэмэзан, кг 35-рэ, Александр Чернов, кг 38-рэ, Батмэн Амир, кг 42-рэ, Тыгъульж Тахыр, кг 48-рэ, Хъакъуй Анзор, кг 52-рэ, Жакъемыкъо Темирхан, кг 55-рэ, Накл Айдэмыр,

кг 56-рэ, Литвиненко Кирилл, кг 60, Степан Иванов, кг 65-рэ, Николай Кесов, кг 70-рэ, Максим Дороненко, кг 70-м къехху, Еутых Рэмэзан, кг 75-рэ, Делэкъо Испъам, кг 80, Лылукъу Азмет, кг 90-рэ.

Хагъэунэфыкъырэ чыпэхэр къидээхыгъэхэм шытхуу тхильхэр, шүхъафтынхэр аратыжыгъэх.

Сурэтим итыр: Мырзэ Джанхъот.

Рэмэзан ыкИи Нэджыкъо Русльян. Михаил Мишин, кг 90-рэ, ящэнэрэ хъугъэ, тренерхэр Роман Оробцов ыкИи Беданыкъо Рэмэзан. Вардкез Акопян, кг 100-м къехху, дышшэ медалыр къидихыгъ, тренерхэр Хъакурынэ Дамир.

Пшъашхээрэ зэнэкъохум хэлэжагъэх. Анжела Гунько, кг 57-рэ, джэрэз медалыр къыхыгъ, тренерхэр Игорь Вержицкий. Ульяна Ткаченко, кг 48-рэ, тыжын медалыр къыфагъэшшэшагъ, тренерхэр Адзынэ Алый.

Хагъэунэфыкъырэ чыпэхэр къидээхыгъэхэр Урысыем иккэх зэнэкъохуу шэкъогъу мазэм и 25-м щыкъоштим хэлэжэштых.

Адыгэ Республикэм дзюдомкэ ихэшишыкыгъэ командэ итренер шхъаэрэ Бастэ Сэлым зэрилтын-тэрэмкэ, тибэнаклохэм хэвшыкъэу якулайныгъэ хагъахъо, къяччэр апсхыхъ. Зэнэкъохум Краснодар краим, Къэбэртэе-Бэлькъярим, Ростов хэкум, фэшхъафхэм ябэнаклохэм ухъазырынгъэ дэгүу къыщагъэлэгъуагь.

Нэкъубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЪ Нурбай.

ДЗЮДО

Якъулайныгъэ хагъахъо

Урысыем и Уэшыгъэ Къуачхэхэм дзюдомкэ язэнэ-
къохуу Мыеекъуапэ щыкъуагь. Хэгъэгум ишъольыр
15-м къарыкъыгъэ бэнаклохэм ялээлэсэнгъэ къа-
гъэлэгъуагь.

Сурэтим итхэр: дзюдомкэ ныбжыхыэр
зэбэнх.